

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

**A.D. ZA PROIZVODNJU I OBRADU DUVANA I DUVANSKE
FOLIJE "DIB" BUJANOVAC**

**NAPOMENE
UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2016. GODINU**

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

A.D. za proizvodnju duvana i duvanske folije "DIB" Bujanovac, je akcionarsko društvo (u daljem tekstu: Društvo). Registrovano je kod Trgovinskog suda u Leskovcu pod brojem Fi 74/2003.

Društvo postoji od 1937. godine, i poslovalo je u sastavu RO Duvanske industrije Vranje, da bi se 1990. godine, izdvojilo i nastavilo dalje poslovanje kao "Društveno preduzeće za proizvodnju duvana i duvanske folije Bujanovac". Ekonomski institut iz Beograda, izvršio je procenu vrednosti kapitala sa stanjem na dan 31.12.1998. godine. Rešenjem Direkcije za procenu vrednosti kapitala "Ministarstva za ekonomsku i vlasničku transformaciju" broj 663/99-16 od 24.02.2000. godine, verifikovana je procenjena vrednost kapitala. Ovako utvrdjeni i verifikovan društveni kapital, sa izvršenom revalorizacijom na dan 31.12.1998. godine, do 02.03.2000. godine, bio je osnova za svojinsku transformaciju, u skladu sa Zakonom o svojinskoj transformaciji. Tom prilikom je 10 % akcija društvenog kapitala preneto Republičkom fondu PIO, 42,26 % akcija, podeljeno je radnicima, penzionerima i ostalim prijavljenim licima u prvom krugu transformacije po osnovu upisa, a 47,74 % akcija, preneto je u drugi krug. Nakon neuspelog dugog kruga, preostalih 47,74 % akcija, preneto je Akcijskom fondu. Po Rešenju Trgovinskog suda u Leskovcu br. Fi 74/2003 od 09.05.2003. godine, preduzeće posluje kao Akcionarsko društvo. Upisano kod Agencije za privredne registre u 2006. god. br. 208133/05.12.2006. god.

Po Rešenju APR br. BD 54880/2007 od 18.06.2007. god. Društvo vrši promenu poslovnog imena, gde se u punom poslovnom imenu dopisuje reč "i obrada", tako da je sada puni naziv Društva **"Akcionarsko društvo za proizvodnju i obradu duvana i duvanske folije DIB Bujanovac"**, skraćeno poslovno ime ostaje nepromenjeno, i dalje glasi **AD "DIB" Bujanovac**.

Društvo se bavi proizvodnjom i obradom duvana i proizvodnjom duvanske folije.

Društvo je u skladu sa Zakonom uradilo prospekt preduzeća, zaključilo Ugovor sa "Beogradskom berzom" a.d. Beograd, dana 04.10.2005.god. čime su akcije uključene na slobodno berzansko tržište. Prvo trgovanje zakazano je za 03.11.2005. god. Sve informacije o preduzeću, sadržane su u prospektu, koji se može videti na sajtu Beogradske berze.

Društvo je u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, na sednici Skupštine održanoj 11.05.2012. god. usvojilo Ugovor o organizovanju kao Osnivački akt, Statut javnog akcionarskog društva za proizvodnju i obradu duvana i duvanske folije DIB, i Poslovnik o radu Skupštine

Društvo je saglasno kriterijumima iz Zakona o računovodstvu i reviziji razvrstano u srednje pravno lice.

Sedište Društva je u Bujanovcu, ul. Sime Pogačarevića br. 43.
Poreski identifikacioni broj Društva je : **100975663**
Matični broj Društva je : **07179049**

Prosečan broj zaposlenih je u 2016. godini bio je **75** radnika. (u 2015. god. prosečan broj zaposlenih bio je 108 radnika)

2. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

(a) Osnov za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", objavljen u "Sl. glasnik RS", br. 62/2013), kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. Društvo, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prezentaciju finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje međunarodnih računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo Ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem Ministarstva od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine (u daljem tekstu "Rešenje o utvrđivanju prevoda") utvrđeni su i objavljeni prevodi osnovnih tekstova MRS i MSFI, Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje ("Konceptualni okvir"), usvojenih od strane Odbora, kao i povezanih IFRIC tumačenja. Navedeni prevodi objavljeni u Rešenju o utvrđivanju prevoda ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere, kao i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je taj materijal sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda Konceptualni okvir, MRS, MSFI, IFRIC i sa njima povezana tumačenja koja su prevedena, u primeni su od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine.

Finansijski izveštaji o kojima izveštavamo su sastavljeni u skladu sa **Zakonom o računovodstvu i Zakonom o reviziji** i propisima donetim na osnovu tog zakona, primenom računovodstvenih politika iznetih u napomeni 3. ovog izveštaja.

Propisane računovodstvene politike su najvećim delom usaglašene sa Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Iznosi u finansijskim izveštajima su prikazani u hiljadama RSD važećim na dan bilansiranja 31.12.2016. godine, odnosno 31.12.2015. godine.

(b) Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u prethodnim periodima i tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda

- Izmene MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Izmene kojima se poboljšavaju obelodanjivanja fer vrednost i rizika likvidnosti (revidiran marta 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2009. godine);
- Izmene MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Dodatni izuzeci za lica koja prvi put primenjuju MSFI. Izmene se odnose na sredstva u industriji nafte i gasa i utvrđivanje da li ugovori sadrže lizing (revidiran jula 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

- Izmene različitih standarda i tumačenja rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 16. aprila 2009. godine (MSFI 5, MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 36, MRS 39, IFRIC 16) prvenstveno sa namerom otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija u tekstu (izmene standarda stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine, a izmena IFRIC na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- Izmene MRS 38 „Nematerijalna imovina“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- Izmene MSFI 2 „Plaćanja akcijama“: Izmene kao rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (revidiran u aprilu 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine) i izmene koje se odnose na transakcije plaćanja akcijama grupe zasnovane na gotovini (revidiran juna 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);
- Izmene IFRIC 9 „Ponovna procena ugrađenih derivata“ stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine i MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje“ – Ugrađeni derivati (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 30. juna 2009. godine);
- IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- „Sveobuhvatni okvir za finansijsko izveštavanje 2010. godine“ što predstavlja izmenu „Okvira za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja“ (važi za prenos sredstava sa kupaca primljenih na dan ili posle septembra 2010. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Ograničeno izuzeće od uporednih obelodanjivanja propisanih u okviru MSFI 7 kod lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);
- Dopune MRS 24 „Obelodanjivanja povezanih strana“ – Pojednostavljeni zahtevi za obelodanjivanjem kod lica pod (značajnom) kontrolom ili uticajem vlade i pojašnjenje definicije povezanog lica (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Presentacija“ – Računovodstveno obuhvatanje prečeg prava na nove akcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. februara 2010. godine);
- Dopune različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI (2010)“ rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 6. maja 2010. godine (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13) prvenstveno sa namerom otklanjanja neslaganja i pojašnjenja formulacija u tekstu (većina dopuna biće na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune IFRIC 14 „MRS 19 – Ograničenje sredstava definisanih primanja, zahtevi za minimalnim finansiranjem i njihova interakcija“ Avansna uplata minimalnih sredstava potrebnih za finansiranje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- IFRIC 19 „Poništavanje finansijskih obaveza sa instrumentima kapitala“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Velika hiperinflacija i uklanjanje fiksnih datuma za lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Prenos finansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

- Dopune MRS 12 „Porezi na dobitak“ – Odloženi porez: povraćaj sredstava koja su služila za obračun poreza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine);
- MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim pravnim licima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 10, MSFI 11 i MSFI 12 „Konsolidovani finansijski izveštaji, Zajednički aranžmani i Obelodanjivanja učešća u drugim pravnim licima: Uputstvo o prelaznoj primeni“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 27 (revidiran 2011. godine) „Pojedinačni finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 28 (revidiran 2011. godine) „Ulaganja u pridružena pravna lica i zajedničke investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 13 „Merenje fer vrednosti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Državni krediti po kamatnoj stopi nižoj od tržišne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Netiranje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Prezentacija stavki ostalog ukupnog rezultata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2012. godine).
- Dopune MRS 19 „Naknade zaposlenima“ – Poboljšanja računovodstvenog obuhvatanja naknada po prestanku radnog odnosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2009. do 2011. godine izdata u maju 2012. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- IFRIC 20 „Troškovi uklanjanja otkrivke u proizvodnoj fazi površinskog kopa“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);

(c) Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sledeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali nisu zvanično usvojena u Republici Srbiji:

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ – Prebijanje finansijskih sredstava u finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ – Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje“ – Obnavljanje derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- IFRIC 21 „Dažbine“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih“ – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ – Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja“ - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna imovina“ - Tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda – industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ – Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” – Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI” (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

(d) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MRS 1 (kada se usvoji IFRS)
- Izmene MRS 7 – Izveštaj o novčanim tokovima (stupaju na snagu od 1. januara 2017. godine).
- Izmene MRS 12 – Porez na dobit (stupaju na snagu od 1. januara 2017. godine).
- Izmene IFRS 12 – Obelodanjivanja u učećima u drugim entitetima (stupaju na snagu od 1. januara 2017. godine).
- Izmene i dopune različitih standarda (MRS 28, MRS 40 i IFRS 2) stupaju na snagu od 1. januara 2018. godine.
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti” i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”, u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti. Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha.

Promena IFRS 9 dovešće i do promena u IFRS 7 i IFRS 4.

- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima”, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji”, IFRIC13 „Programi lojalnosti klijenata”, IFRIC15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina” i IFRIC18 „Prenosi sredstava od kupaca” i SIC – 31 „Prihodi – transakcije razmene koje uključuju usluge oglašavanja”. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

- IFRIC 22 – Ovo tumačenje se odnosi na devizne transakcije kada entitet priznaje nemonetarno sredstvo ili nemonetarnu obavezu po osnovu plaćanja ili primanja avansa, pre nego što entitet prizna odnosno sredstvo, trošak ili prihod, posle čega se to nemonetarno sredstvo ili obaveza ponovno priznaje. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, ali je dozvoljena ranija primena.
- MSFI 16 „Zakup“ koji je objavljen u januaru 2016. godine, primena je za poslovne periode koji počinju posle 1. januara 2019. godine. Ovim standardom biće zamenjen dosadašnji MRS 17.

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014).

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 - u daljem tekstu: Pravilnik o kontnom okviru).

Prema Zakonu o računovodstvu, finansijski izveštaji obuhvataju: bilans stanja, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o tokovima gotovine, izveštaj o promenama na kapitalu i napomene uz finansijske izveštaje.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3, koje su zasnovane na važećim računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije.

3. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela :

- Načelo stalnosti,
- Načelo doslednosti,
- Načelo opreznosti,
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti. Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

(a) Pravila procenjivanja - osnovne pretpostavke

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati). Finansijski izveštaji sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o novčanim tokovima) pružaju informacije ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo da posluje na neograničeni vremenski period i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

(b) Priznavanje elemenata finansijskih izveštaja

Sredstvo se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u Društvo i kada sredstvo ima nabavnu vrednost ili cenu koštanja ili vrednost koja može da se pouzdano izmeri.

Obaveza se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi proisteći iz podmirenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

podmiriti može pouzdano da izmeri.

Prihod se priznaje u bilansu uspeha kada je povećanje budućih ekonomskih koristi povezano s povećanjem sredstava ili smanjenjem obaveza koje mogu da se pouzdano izmere, odnosno da priznavanje prihoda nastaje istovremeno sa priznavanjem povećanja sredstava ili smanjenja obaveza.

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri, odnosno da priznavanje rashoda nastaje istovremeno sa priznavanjem porasta obaveza ili smanjenjem sredstava.

Kapital se iskazuje u skladu sa finansijskim konceptom kapitala kao uloženi novac ili uložena kupovna moć i predstavlja neto imovinu Društva. Iz finansijskog koncepta kapitala proističe koncept očuvanja finansijskog kapitala. Očuvanje finansijskog kapitala meri se u nominalnim monetarnim jedinicama - RSD. Po ovom konceptu dobitak je zarađen samo ako finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na kraju perioda premašuje finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na početku perioda, nakon uključivanja bilo kakvih raspodela vlasnicima ili doprinosa vlasnika u toku godine.

(c) Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu kursne razlike

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva odmeravaju se korišćenjem valute primarnog ekonomskog okruženja u kome Društvo posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan bilansa stanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog srednjeg deviznog kursa Narodne banke Srbije važećim na taj dan. Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećim na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih deviznih klauzula u vezi potraživanja i obaveza, nastali primenom ugovorenog kursa, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda.

(d) Prihodi od prodaje

Prihodi od prodaje su iskazani u iznosu fakturisane realizacije, tj. izvršene prodaje do kraja obračunskog perioda, pod uslovom da je sa tim danom nastao dužničko-poverilački odnos i da je ispostavljena faktura. Prihod se meri po poštenoj vrednosti primljene nadoknade ili potraživanja, uzimajući u obzir iznos svih trgovačkih popusta i količinskih rabata koje Društvo odobri. Razlika između poštene vrednosti i nominalnog iznosa naknade priznaje se kao prihod od kamate. Prihod od prodaje se priznaje kada su zadovoljeni svi uslovi :

- Društvo je prenelo na kupca sve značajne rizike i koristi od vlasništva ;
- rukovodstvo Društva ne zadržava niti upliv na upravljanje u meri koja se obično povezuje sa vlasništvom, niti kontrolu nad prodatim proizvodima i robom
- kada je moguće da se iznos prihoda pouzdano izmeri;
- kada je verovatno da će poslovna promena da bude praćena prilivom ekonomske koristi u Društvo i
- kad se troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa poslovnom promenom mogu

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

pouzdana da se izmere. Prihodi od usluga iskazani su srazmerno stepenu završenosti usluge na dan bilansiranja.

(e) Poslovni rashodi

Ukupne poslovne rashode čine: nabavna vrednost prodate robe; troškovi materijala; troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi; troškovi amortizacije i rezervisanja; troškovi proizvodnih usluga; i nematerijalni troškovi.

Osnovni elementi i načela priznavanja rashoda su:

- rashodi se priznaju, odnosno evidentiraju i iskazuju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri ;

- rashodi se priznaju na osnovu neposredne povezanosti rashoda sa prihodima (načelo uzročnosti);

- kada se očekuje da će ekonomske koristi priticati tokom nekoliko obračunskih perioda, a povezanost sa prihodom može da se ustanovi u širem smislu ili posredno, rashodi se priznaju putem postupka sistemske i razumne alokacije;

- rashodi se priznaju kada izdatak ne donosi nikakve ekonomske koristi ili kada i do iznosa do kojeg buduće ekonomske koristi ne ispunjavaju uslove ili su prestale da ispunjavaju uslove za priznavanje u bilansu stanja kao sredstvo;

- rashodi se priznaju i u onim slučajevima kada nastane obaveza bez istovremenog priznava sredstva.

Nabavna vrednost prodate robe na veliko utvrđuje se u visini prodajne vrednosti robe na veliko, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni sadržane u vrednosti prodate robe na veliko.

Nabavna vrednost prodate robe na malo utvrđuje se u visini prihoda od prodate robe, umanjene za iznos utvrđene razlike u ceni, kao i za iznos ukalkulisanog poreza na promet, sadržanih u vrednosti prodate robe na malo.

(f) Dobici i gubici

Dobici predstavljaju povećanje ekonomske koristi, a obuhvataju prihode koji se javljaju u slučaju prodaje stalne imovine po vrednosti većoj od njihove knjigovodstvene vrednosti, kao i dobitke koji nastaju pri povećanju knjigovodstvene vrednosti stalne imovine usled prestanka delovanja uslova za smanjenje njihove vrednosti.

Gubici nastaju po osnovu prodaje imovine po cenama nižim od njene knjigovodstvene vrednosti, zatim po osnovu rashodovanja neotpisanih osnovnih sredstava, po osnovu šteta koje se mogu u celini ili delimično nadoknaditi od osiguravajućih društava, po osnovu primene principa impariteta (umanjenje vrednosti imovine).

(g) Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju : prihode i rashode kamata (nezavisno od toga da li su dospeli i da li se plaćaju ili pripisuju iznosu potraživanja ili obaveze na dan bilansiranja); pozitivne i negativne kursne razlike i pozitivni i negativni efekti po osnovu valutne klauzule.

(h) Dobitak i gubitak poslovanja koje se obustavlja

Rashodi, efekti promena računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

(i) Porez na dobit / gubitak u 2016. god.

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa republičkih propisima. Poreska obaveza za 2016. godinu, se obračunava po stopi od 15,00 % na oporezivu dobit. Oporeziva dobit / gubitak utvrđuje se u poreskom bilansu usklađivanjem dobiti / gubitka iskazanog u bilansu uspeha, koji je sačinjen u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i propisima kojima se uređuje računovodstvo, za određene rashode i prihode saglasno poreskim propisima. Obračunati porez se umanjuje za poreske olakšice (ulaganja u osnovna sredstva u sopstvenoj registrovanoj delatnosti, zapošljavanje novih radnika i ostvarivanje dobiti u novoosnovanoj poslovnoj jedinici u nedovoljno razvijenim područjima).

Gubici iz tekućeg perioda iskazani u Poreskom bilansu mogu se koristiti za smanjenje oporezive dobiti narednih perioda, ali ne duže od pet godina.

(j) Nematerijalna ulaganja, Nekretnine, postrojenja, oprema

Nematerijalna ulaganja se računovodstveno obuhvataju, priznaju, mere i obelodanjuju u skladu sa MRS 38 – nematerijalna ulaganja. Nematerijalno ulaganje je određivo nematerijalno sredstvo bez fizičkog sadržaja koje služi za proizvodnju ili isporuku robe ili usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koristi u administrativne svrhe.

Nematerijalna ulaganja se na početku mere po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja.

Nabavna vrednost ili cena koštanja je iznos isplaćen u gotovini ili gotovinskim ekvivalentima ili poštena vrednost druge koristi koja je ustupljena na ime sticanja sredstava u trenutku njegovog sticanja ili proizvodnje. Nakon početnog priznavanja, nematerijalno ulaganje se iskazuje po fer vrednosti. Ako na dan bilansa stanja postoje indicije da je vrednost ulaganja umanjena, vrši se procena nadoknadive vrednosti. Ukoliko je nadoknadiva vrednost manja od njegove knjigovodstvene vrednosti ,neophodno je svođenje knjigovodstvene vrednosti na nadoknadivu vrednost i priznavanje gubitka od umanjenja vrednosti imovine kao rashod perioda.

Nematerijalno ulaganje, odnosi se na pravo korišćenja Gradskog gradjevinskog zemljišta, površine 5,76 ha na kome se nalazi fabrika.

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva :

- koja Društvo drži za upotrebu u proizvodnji ili isporuku robe ili pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili u administrativne svrhe;
- za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda; i
- čija je pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici, prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme u toku godine evidentiraju se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost nabavljenih sredstava uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon što se prizna kao sredstvo, nekretnina, postrojenja i oprema iskazuju se po revalorizovanoj vrednosti umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvređenja.

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procenjuje da li postoji neka indicija o tome da je

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

sredstvo možda obezvređeno. Ukoliko takva indicija postoji, Društvo procenjuje iznos sredstva koji može da se povрати. Ako je nadoknativa vrednost sredstva manja od njegove knjigovodstvene vrednosti knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivu vrednost i istovremeno se priznaje rashod perioda.

Ako na dan bilansa stanja postoje nagoveštaji da prethodno priznat gubitak od umanjenja vrednosti ne postoji ili je umanjen, vrši se procena nadoknativne vrednosti tog sredstva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim godinama priznaje se kao prihod, a knjigovodstvena vrednost nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme se povećava do nadoknativne vrednosti

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nekretninu, postrojenje i opremu nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrednost sredstva ako ispunjava uslove da se prizna kao sredstvo (definisane u članu 34 ovog Pravilnika). Naknadni izdatak koji ne zadovoljava ove uslove, kao i troškovi svakodnevnog servisiranja (troškovi rada, potrošnog materijala i sitnijih rezervnih delova) iskazuju se kao tekući trošak održavanja. Ako je vek trajanja ugrađenog dela, priznatog kao naknadni izdatak, različit od veka trajanja sredstva u koji je ugrađen onda se taj deo vodi kao posebno sredstvo i amortizuje u toku korisnog veka trajanja. Odstranjeni deo se rashoduje po procenjenoj vrednosti ako nije moguće utvrditi njegovu knjigovodstvenu vrednost.

Društvo je u skladu sa MRS br. 16 na dan 31.12.2015. od. Radilo procenu imovine i kapitala društva. Procenu je radilo preduzeće za računovodstvo i konsalting "MEGA DATA" iz Leskovca.

(k) Investicione nekretnine

Priznavanje, merenje i obelodanjivanje investicione nekretnina vrši se u skladu sa MRS 40 – Investicione nekretnine. Investiciona nekretnina je nekretnina (neko zemljište ili zgrada – ili deo zgrade – ili i jedno i drugo) koju vlasnik ili korisnik finansijskog lizinga drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi :

Početno merenje investicione nekretnine vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke se uključuju u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promene poštene vrednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja , investicione nekretnine se mere prema njihovoj poštenoj vrednosti. Poštena vrednost se meri kao najverovatnija cena koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

(l) Amortizacija i rezervisanje

Amortizacija

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom, primenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava.

Osnovica za obračun amortizacije sredstva je neotpisana vrednost.

Preostala vrednost, odnosno neto iznos koji preduzeće očekuje da će dobiti za sredstvo na kraju njegovog korisnog veka trajanja, po odbitku očekivanih troškova otuđenja jednaka je nuli.

Korisni vek trajanja, odnosno amortizacione stope, preispituju se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procenama značajno različita od prethodnih, obračun troškova amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Na osnovu odluke Izvršnog odbora, uradjena je procena preostalog veka upotrebe Osnovnih sredstava, čime su utvrđene stope za amortizaciju.

Amortizacione stope, utvrđene na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe su:

	%
Građevinski objekti	1,03 – 1,75
Investicione nekretnine	-
Pogonska oprema	2,04 – 11,11
Računari i pripadajuća oprema	2,04 – 25,00
Vozila	5,26 – 25,00
Alat i inventar	2,04 – 25,00

Rezervisanje

U skladu sa MRS-19 Primanja zaposlenih, t.j. Otpremnine, kao Zakonske kategorije čija se isplata vrši prilikom odlaska u penziju zapošljenog, a na osnovu broja zapošljenih na dan Bilansa stanja, starosne strukture i godine radnog staža, preduzeće vrši ukalkulisavanje otpremnine tokom zaposlenja radnika. Kako najvećim delom otpremnine dospevaju za isplatu u periodu dužem od 12 meseci nakon datuma Bilansa stanja, u skladu sa Paragrafom 139. MRS 19, otpremnine koje dospevaju za isplatu u dužem periodu od 12 meseci nakon datuma Bilansa stanja se diskontuju. Diskontovani trošak za godinu dana tereti troškove u obračunskom periodu, a ostali iznos se evidentira na kontu dugoročnih obaveza.

Kada nastane odliv sredstava po osnovu obaveze za koje je izvršeno rezervisanje, stvarni troškovi se ne iskazuju ponovo kao rashod, već se knjiženje sprovodi zaduženjem računa rezervisanja, a u korist odgovarajućeg računa obaveza. Neiskorišćeni iznos rezervisanja, ukida se u korist računa 678 – Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja.

Na dan bilansa 31.12.2016. god. izvršen je obračun rezervisanja za otpremnine u skladu sa MRS-19, pri čemu je ukinut deo obaveze za rezervisanja. Obračun rezervisanja za otpremnine, uradjen je u skladu sa važećim Kolektivnim ugovorom.

(m) Finansijski plasmani

Finansijski plasmani predstavljaju plasmane koji se drže do dospeća i iskazani su po njihovoj nabavnoj vrednosti, koja predstavlja vrednost nadoknade koja je data za njih.

(n) Zalihe

Zalihe robe i materijala se mere po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čine svi troškovi nabavke za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje. Troškovi nabavke zaliha

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

obuhvataju kupovnu cenu, uvozne dažbine i druge obaveze (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci. Popusti, rabati i druge slične stavke se oduzimaju pri utvrđivanju troškova nabavke.

Zalihe usluga čine direktni troškovi i indirektni troškovi nastali u vezi sa pružanjem usluga. Direktni troškovi usluga su direktni troškovi rada osoblja koje direktno učestvuje u pružanju usluga, direktni troškovi materijala i ostali direktni troškovi, kao što je angažovanje spoljnih eksperata i slično. Indirektni troškovi usluga su troškovi pomoćnog materijala, energije utrošene za pružanje usluge, amortizacija i održavanje opreme koja se koristi prilikom pružanja usluge i sl.

Izlaz zaliha materijala i robe se evidentira metodom prosečne ponderisane cene.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda se mere po ceni koštanja. Cenu koštanja čine svi troškovi konverzije i drugi nastali troškovi neophodni za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje, odnosno:

- troškovi direktnog rada;
- troškovi direktnog materijala; i
- indirektni, odnosno opšti proizvodni troškovi.

U vrednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda ne ulaze, već predstavljaju rashod perioda:

- neubičajeno veliko rasipanje materijala, radne snage ili drugi troškovi proizvodnje;
- troškovi skladištenja, osim ako ti troškovi nisu neophodni u procesu proizvodnje pre naredne faze proizvodnje;
- režijski troškovi administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mesto i sadašnje stanje; i
- troškovi prodaje

(o) Potraživanja po osnovu prodaje

Kratkoročna potraživanja se priznaju po nominalnoj vrednosti u bilansu kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u preduzeće.

Ukoliko se naknadno utvrdi da je smanjena verovatnoća naplate, odnosno pritanja budućih ekonomskih koristi u preduzeće, kratkoročna potraživanja se indirektno koriguju na teret rashoda poslovanja. Predlog potraživanja koja se indirektno koriguju na teret rashoda tokom godine utvrđuje Stalna komisija za otpis potraživanja a na kraju godine Komisija za popis obaveza i potraživanja.

Kriterijumi za indirektno otpis potraživanja su:

- nelikvidnost dužnika duže od dva meseca
- veći iznos neizmirenih obaveza
- pokrenut stečaj dužnika
- ostalo po nalazu komisija

Ukoliko se utvrdi da su preduzete uobičajene mere naplate potraživanja nisu dale rezultate, direktan otpis potraživanja na teret rashoda može da nastane samo na osnovu:

- sudske odluke,
- likvidacije ili stečaja,

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

- vansudskog ili sudskog poravnanja i
- na osnovu odluke Direktora Preduzeća

Napomena : prema članu 16. Zakona o porezu na dobit preduzeća, na teret rashoda priznaje se otpis vrednosti pojedinačnih potraživanja, osim potraživanja od lica kojima se istovremeno duguje, pod uslovom :

- da se nesumnjivo dokaže da su ta potraživanja prethodno bila uključena u prihode obveznika,
- da je to potraživanje u knjigama poreskog obveznika otpisano kao nenaplativo,
- da poreski obveznik pruži dokaze da su potraživanja utužena, odnosno da je pokrenut izvršni postupak radi naplate potraživanja, ili da su potraživanja prijavljena u likvidacionom ili stečajnom postupku nad dužnikom.

Na teret rashoda priznaje se ispravka vrednosti pojedinačnih potraživanja ako je od roka za njihovu naplatu prošlo najmanje 60 dana.

p) Gotovinski instrumenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visoko likvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

r) Naknade zaposlenima

Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Društvo nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Zakonom o radu („Službeni glasnik RS“ broj 24/2005, 61/2005 i 54/2009) i Pojedinačnim opštim aktom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 5 mesečne bruto zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od 5 mesečne prosečne bruto zarade isplaćene u Društvu u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

s) Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobiti koja pripada akcionarima, imaocima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

t) Upravljanje rizicima

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to :

- kreditni rizik,
- tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena) i
- rizik likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društvu u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će jedna strana u finansijskom instrumentu, neispunjenjem svoje obaveze, prouzrokovati finansijski gubitak druge strane.

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Tržišni rizik

Rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih cena. Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- rizika kamatne stope i
- drugih rizika od promene cene.

Rizik od promene kursa stranih valuta

Valutni rizik je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznog kursa.

Valutni rizik (ili rizik od kursnih promena) se javlja kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja nije funkcionalna valuta u kojoj su oni odmereni.

Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik od promene kamatnih stopa je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa.

Rizik od kamatne stope se javlja kod kamatonosnih finansijskih instrumenata priznatih u bilansu stanja (na primer, krediti i potraživanja i emitovani dužnički instrumenti) i kod nekih finansijskih instrumenata koji nisu priznati u bilansu stanja (na primer, nekim obavezama po kreditima).

Rizik od promene cena

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju od rizika kamatne stope ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu

Rizik od promene cena se javlja kod finansijskih instrumenata zbog promena, na primer, cena robe ili cena kapitala.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća u izmirenju obaveza povezanih sa finansijskim obavezama

5. EFEKTI PROCENE IZVŠENE SA 31.12.2015. KNJIŽENE 01.01.2016. GOD.

Efekti korekcije na bilans stanja na dan 01.01.2016. godine

Red broj	Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	01.01.2016.		
				Prethodno iskazano	Korekcije	Korigovano
1	022	Gradjevinski objekti		862.249	- 5.960	856.289
2	023	Postrojenja i oprema		588.204	2.941	591.145
3	024	Investicione nekretnine		2.470	111	2.581
4	029	Ispravka vred. nekretnina		583.838	- 7.107	576.731
5	029	Ispravka vred. opreme		409.481	819	410.300
Ukupno povećanje Revalorizacionih rezervi (1 + 2 + 3 + 4 – 5)					3.380	

Preduzeće je u skladu sa Zakonom o privatizaciji, uradilo procenu vrednosti ukupne imovine, obaveza i kapitala u skladu sa MRS, sa stanjem na dan 31.12.2015. god.

Kako je procena radjena juna / 2016. god. nakon usvajanja finansijskih izveštaja za 2015. god. sve promene prikazane u tabeli, knjižene su na dan 01.01.2016. god.

- Razlika od Din. 3.380 hiljada, uvećala je vrednost Revalorizacionih rezervi na osnovu procene vrednosti imovine i kapitala,

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

6. BILANS USPEHA

6.1. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Domaće tržište		
Prihodi od prodaje robe	1.208	1.519
Ukupno	1.208	1.519

6.2. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Domaće tržište		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	112.691	132.128
Svega	112.691	132.128
Inostrano tržište		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	79.913	62.333
Svega	79.913	62.333
Ukupno	192.604	194.461

6.3. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od zakupnina	198	199
Ostali poslovni prihodi	60	790
Ukupno	258	989

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

6.4. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Nabavna vrednost prodane robe	1.234	1.490
Ukupno	1.234	1.490

6.5. POVEĆANJE/(SMANJENJE) VREDNOSTI ZALIHA UČINAKA

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Nedovršene usluge na dan 31. decembra	-	5.433
Gotovi proizvodi na dan 31. decembra	25.598	27.902
Minus :		
Nedovršene usluge na dan 01. januara	5.433	6.152
Gotovi proizvodi na dan 01. januara	27.901	22.215
Ukupno	7.738	4.968

Na kraju poslovne 2016. god. na zalihama ima 185.280 kg. duvanske folije. U 2016. god. je izvršena obrada sirovog duvana roda 2015. god. čime su se i zalihe Nedovršenih usluga smanjile za iskazani iznos. U 2016. god. nije bilo ugovaranja niti sadnje duvana, tako da nema nedovršenih usluga.

6.6. TROŠKOVI MATERIJALA

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi materijala za izradu	50.305	54.825
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	2.239	2.537
Ukupno	52.544	57.362

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

6.7. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi goriva i energije	15.972	15.332
Ukupno	15.972	15.332

6.8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi zarada i naknada zarada	57.810	68.050
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	10.359	11.867
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	65	152
Troškovi privremenih i povremenih poslova	-	2.580
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	-	-
Ostali lični rashodi i naknade	2.249	49.817
Ukupno	70.483	132.466

U skladu sa Odlukom Vlade RS o načinu i uslovima finansiranja preduzeća za rešavanje viška zaposlenih u 2015. god. Društvu je na osnovu sprovedene ankete i Programa, odobren iznos od Din. 46.056 hiljada za prijavljenih 67 radnika, koji su se odlučili da iskoriste mogućnost uzimanja socijalnog programa.

Od prijavljenih 67 radnika, 3 radnika je odustalo od Programa, 2 radnika su se naknadno prijavila, a 1 radnik je napustio preduzeće pre isplate programa.

Time je odobrenim Programom, Društvo napustilo ukupno 65 radnika, koji su isplaćeni u celosti. Preduzeće je nastavilo rad i poslovanje sa preostalim 75 stalno zaposljenih radnika.

6.9. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi transportnih usluga	1.630	1.064
Troškovi usluga održavanja	821	3.370

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

Troškovi zakupnina	2	5
Troškovi sajmova	-	237
Troškovi reklame, sponzorstva i humanitarnih akcija	5.556	2.982
Troškovi ostalih usluga	10.478	6.681
Ukupno	18.487	14.339

6.10. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2016.	2016.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi amortizacije	12.579	11.993
Ukupno	12.579	11.993

Troškovi amortizacije u iznosu od Din. 12.579 hiljada, odnose se na amortizaciju nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja, detaljno objašnjeno u napomeni 3l.

6.11. TROŠKOVI REZERVISANJA

Troškovi dugoročnih rezervisanja odnose se na :

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	766	-
Ukupno	766	-

U skladu sa MRS 19 – Primanja zaposlenih, tačka 4 l Napomena, a na osnovu broja zaposlenih, godine radnog staža i godine starosti na dan Bilansa stanja 31.12.2016. god., izvršen je obračun, pri čemu je izvršeno Rezervisanja za Din. 766 hiljada, a na osnovu koga su povećani troškovi.

6.12. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Troškovi neproizvodnih usluga	6.358	3.364
Troškovi reprezentacije	2.609	1.827

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

Troškovi premija osiguranja	5.389	4.405
Troškovi platnog prometa	423	353
Troškovi članarina	306	351
Troškovi poreza na imovinu i komunalne takse	1.385	1.494
Ostali nematerijalni troškovi	203	52
Ukupno	16.673	11.846

6.13. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od kamata (od trećih lica)	-	510
Ukupno	-	510

6.14. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Pozitivne kursne razlike (prema trećim licima)	162	208
Ukupno	162	208

6.15. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Penali	-	31
Rashodi kamata za uzete kredite i lizing finansiranje	1.016	1.844
Zatezna kamata za javne obaveze	152	
Ukupno	1.168	1.875

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

6.16. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Negativne kursne razlike (prema trećim licima)	681	870
Ukupno	681	870

6.17. RASHODI OD USKLADJIVANJA VREDNOSTI POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca	5.199	2.980
Ukupno	5.199	2.980

6.18. OSTALI PRIHODI

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Ostali prihodi</i>		
Dobici od prodaje materijala	334	224
Naplaćena otpisana potraživanja	-	372
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata	-	9
Prihodi od smanjenja obaveza	-	547
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	-	1.821
Ostali nepomenuti prihodi	63	3.136
Prihodi od naknade šteta od osiguranja	1.375	-
Svega	1.772	6.109
<i>Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine</i>		
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	-	-
Svega	-	-
Ukupno	1.772	6.109

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

6.19. OSTALI RASHODI

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Ostali rashodi</i>		
Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja osnovnih sredstava	-	1.419
Otpisi	4	84
Ostali nepomenuti rashodi	20	150
Svega	24	1.653
<i>Rashodi po osnovu obezvređenja imovine</i>		
Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme	-	233
Obezvređenje – otpis potraživanja	994	-
Svega	994	233
Ukupno	1.018	1.886

6.20. POREZ NA DOBITAK

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Finansijski rezultat u bilansu uspeha (dobitak/gubitak pre oporezivanja)	(8.538)	957
Neto kapitalni dobiti (gubici)	-	-
Usklađivanje i korekcije rashoda u poreskom bilansu	4.757	2.112
Usklađivanje i korekcija prihoda u poreskom bilansu	-	-
Oporeziva dobit/gubitak	-	-
Umanjenje za iznos gubitka iz ranijih godina	-	-
Kapitalni dobitak	-	-
Umanjenje za iznos kapitalnih gubitaka ranijih godina	-	-
Poreska osnovica	(3.781)	(1.155)
Umanjenje za prihode od dividendi i udela u dobiti od rezidentnih obveznika	-	-
Umanjena poreska osnovica (Obrazac PB)	(3.781)	(1.155)
Obračunati porez (15%)	-	-
Umanjenje obračunatog poreza po osnovu poreskih podsticaja i oslobođanja	-	-

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

POREZ NA DOBITAK (Obrazac PDP)	-	-
Odloženi poreski rashod perioda	-	-
Odloženi poreski prihod perioda	9.200	-

Obračun poreza na dobitak vrši se po stopi od 15% u skladu sa poreskim propisima, odvojeno za poslovni i kapitalni podbilans. Vršiti se usklađivanje pojedinih pozicija prihoda i rashoda, a poreska osnovica se umanjuje za gubitke ranijih godina. Obračunati porez se umanjuje za poreska oslobođenja po osnovu poreskih podsticaja (poreski kredit).

Po obračunu u Poreskom bilansu za 2016. god. utvrđen je poreski gubitak u iznosu od Din. 3.781 hiljada, tako da nema obračunate poreske obaveze za Porez na dobit.

7. BILANS STANJA

7.1. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA

Nabavna vrednost	Zemljište	Gradjevinski objekti	Oprema	Investicione nekretnine	UKUPNO	Nematerijalna ulaganja
	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)
Stanje na početku godine	-	862.249	588.204	2.470	1.452.923	12.915
- Po proceni 31.12.15.	-	(5.960)	2.941	111	(2.908)	-
- Nove nabavke	-	13.609	-	-	13.609	-
- Aktiviranje	-	-	-	-	-	-
- Otudjivanje i rashod	-	-	-	-	-	-
- Revalorizacija	-	-	-	-	-	-
- Ostala povećanja	-	-	-	-	-	-
Stanje na kraju godine	-	869.898	591.145	2.581	1.453.624	12.915

Ispravka vrednosti	Zemljište	Gradjevinski objekti	Oprema	Investicione nekretnine	UKUPNO	Nematerijalna ulaganja
	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)	(Din. 000)
Stanje na početku godine	-	583.838	409.481	-	950.013	129
- Po proceni 31.12.15.	-	(7.107)	819	-	49.039	(129)
- Amortizacija 2016. g.	-	5.097	7.482	-	11.991	-
- Obezvedjenje	-	-	-	-	-	-
- Otudjivanje i rashod	-	-	-	-	(17.725)	-
- Revalorizacija	-	-	-	-	-	-
- Ostala smanjenja	-	-	-	-	-	-
Stanje na kraju godine	-	581.828	417.782	-	993.318	-

Neotpisana vrednost 31.12.15.	-	278.410	178.723	2.470	459.603	12.915
Neotpisana vrednost 31.12.16.	-	288.070	173.363	2.581	464.014	12.915

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

Na dan 31.12.2016. god. deo imovine a.d. "DIB"-a Bujanovac, opterećen je hipotekom prvog reda i to :

- Za kratkoročni kredit uzet od "Vojvodjanske banke" a.d. Novi Sad, po Ugovoru o kreditu za obrtna sredstva br. 02-16201 od 04.08.2016. god. u iznosu od Din. 25.000.000,00 data je Hipoteka I reda na objektu "Zgrada za proizvodnju i preradu duvana" bruto površine u osnovi 1.114 m², "Zgrada za proizvodnju i preradu duvana Fermentacioni zavod", bruto površine u osnovi 1.309 m², procenjene vrednosti u iznosu od Eur. 778.129.
- Kredit se otplaćuje u mesečnim ratama, poslednja rata stiže na naplatu avgusta 2016. god. nakon čega Hipoteka za imovinu koja je data kao obezbedjenje, biti obrisana.
- Drugih tereta na imovini nema.

7.2. INVESTICIONE NEKRETNINE

Nabavna vrednost	Gradjevinski objekti			UKUPNO	
	(Din. 000)			(Din. 000)	
Stanje na početku godine	2.470	-	-	2.470	-
- Prpcena na dan 31.12.15	111	-	-	111	-
- Otudjenja	-	-	-	-	-
Stanje na kraju godine	2.581	-	-	2.581	-

Ispravka vrednosti

Stanje na početku godine	-	-	-	-	-
- Amortizacija 2014. god.	-	-	-	-	-
- Procena na dan 31.12.	-	-	-	-	-
Stanje na kraju godine	-	-	-	-	-

Neotpisana vrednost 31.12.15.	2.470	-	-	2.470	-
Neotpisana vrednost 31.12.16.	2.581	-	-	2.581	-

Investicione nekretnine predstavljaju objekat u vlasništvu DIB-a, koji se nalazi na katastarskoj parceli 6247, upisan i List nepokretnosti br. 1526 za K.O. Veliki Trnovac. Objekat je izdat u zakup, po osnovu čega su i stvoreni Prihodi od zakupnina.

7.3. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Ostali dugoročni finansijski plasmani</i>		
Dugoročni krediti za otplatu stanova	486	553
Ukupno	486	553

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

Dugoročni plasmani odnose se na potraživanja za prodane stanove zaposlenima shodno Ugovoru. Iznos potraživanja se uskladjuje šestomesečno i redovno se naplaćuje od zaposlenih.

7.4. ODLOŽENE PORESKA SREDSTVA I ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

Odložene poreske obaveze u iznosu od RSD 43.981 hiljada, obuhvataju iznose poreza na dobit koji se plaćaju u narednim periodima po osnovu oporezivih privremenih razlika.

Odložena poreska sredstva i obaveze po godinama :

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Odložena poreska sredstva	9.883	683
Odložene poreske obaveze	53.864	53.668
Neto odložene poreske obaveze	(43.981)	(52.985)

Odložena poreska sredstva u iznosu od Din. 9.200 hiljada, utvrđena su na sledeći način :

- Odložena poreska sredstva u iznosu od Din. 29 hiljada, nastala su prilikom obračuna rezervisanja za otpremnine zaposlenih u skladu sa MRS 19.
- Na osnovu plana poslovanja u narednom periodu, mogućnosti umanjenja oporezive neto Dobiti i Poreza na dobitak, a na osnovu Poreskih gubitaka iz ranijih perioda sa pravom korišćenja, kao i Poreskog kredita iz ranijih godina sa pravom korišćenja, utvrđena su poreska sredstva i to :

RSD hiljada						
Godina	Planirana oporeziva dobit	Neiskorišćeni iznos Poreskog gubitka iz ranijih godina sa pravom korišćenja	Umanjena osnovica oporezive dobit u godini	Obračunati porez na dobit u iznosu od 15 %	Umanjenje Poreza na dobit do 33 %, na osnovu Poreskih kredita iz ranijih godina sa pravom korišćenja	Ostaje obaveza Poreza na dobit
2017	2.000	1.843	157	23		
2018	20.000	20.000	0	0		
2019	20.000	20.000	0	0		
2020	20.000	1.155	18,845	2.827	933	1.894
2021	20.000		20.000	3.000	990	2.010
2022	20.000		20.000	3.000	798	2.202
Ukupno		42,998	Odloženi Poreski prihodi iz Poreskog kredita ranijih godina		2.721	
15 % prava na korišćenje - Odloženi Poreski prihodi iz Poreskih gubitaka ranijih godina		6.450				

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

- Iz Poreskih gubitaka ranijih godina sa pravom korišćenja, na osnovu planiranog godišnjeg neto dobitka utvrđeno je Poresko sredstvo u iznosu od Din. 6.450 hiljada.
- Iz Poreskih kredita ranijih godina sa pravom korišćenja, na osnovu planiranog Poreza na dobit po stopi od 15 % na Neto ostvarenu dobit, i dozvoljenog umanjena obračunatog Poreza na dobit do 33 % neiskorišćenog Poreskog kredita, utvrđeno je Poresko sredstvo u iznosu od Din. 2.721 hiljada.

Odložene poreske obaveze su utvrđene na sledeći način :

Neotpisana knjigovodstvena vrednost nekretnina, postrojenja, opreme na dan 31.12.2016. god. u iznosu od Din. 464.014 hiljada, umanjena je za neotpisanu vrednost nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja na dan 31.12.2016. god. po poreskim propisima, u iznosu od Din 104.923 hiljada.

Na utvrđenu oporezivu privremenu razliku u iznosu od Din. 359.091 hiljada, primenjena je stopa poreza na dobit od 15,00 %, i dobijena je odložena poreska obaveza u iznosu od Din. 53.864 hiljada. Nastala razlika po ovom obračunu je Din. 196 hiljada.

7.5. ZALIHE

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Materijal	14.338	5.645
Rezervni delovi	6.360	6.444
Alat i sitan inventar	102	85
Svega	20.800	12.174
Nedovršene usluge	-	5.433
Gotovi proizvodi	25.598	27.902
Roba	22	36
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	-
Plaćni avansi za zalihe i usluge	116	8.102
Svega	25.736	41.473
Ukupno	46.536	53.647

U 2016. god. nije bilo otpisa zaliha. Popisane zalihe na dan 31.12.2016. god. u potpunosti odgovaraju stvarnom stanju. Iste obezbeđuju nesmetan proizvodni proces.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

7.6. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Potraživanja po osnovu prodaje odnose se na potraživanja od kupaca :

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Kupci u zemlji	16.060	13.378
Minus ispravka vrednosi potraživanja od kupaca u zemlji	(1.059)	(1.059)
Svega	15.001	12.319
Kupci u inostranstvu	12.608	6.081
Minus – Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca u inostr.	(8.179)	(2.980)
Svega	4.429	3.101
Ukupno	19.430	15.420

Geografski raspored kupaca po prometu je sledeći :

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Kupci u zemlji</i>		
Beograd	19.827	27.681
Uža Srbija	114.949	134.304
Minus: Ispravka vrednosti	-	(1.059)
Svega	134.776	160.926
<i>Kupci u inostranstvu</i>		
Bivše jugoslovenske republike	22.415	26.592
Evropa	46.890	36.796
Azija	11.548	-
Minus: Ispravka vrednosti	(5.199)	(2.980)
Svega	75.654	60.408
Ukupno	210.430	221.334

Od stanja potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu na dan 31.12.2016. god. Din. 19.430 hiljada, usaglašeno je 90 % potraživanja, a na osnovu potvrđenih IOS-a i zapisnika.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

7.7. DRUGA POTRAZIVANJA

Druga potraživanja obuhvataju :

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Potraživanja od zaposlenih	76	63
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	521	521
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	-	70
Ostala kratkoročna potraživanja	1.342	1.056
Potraživanja od osiguravajućih organizacija	394	700
Ukupno	2.333	2.410

7.8. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>U dinarima:</i>		
Tekući (poslovni) računi	2.369	5.973
Blagajna	6	5
Svega	2.375	5.978
<i>U stranoj valuti:</i>		
Devizni računi	8.408	7.221
Svega	8.408	7.221
Ukupno	10.783	13.199

7.9. POREZ NA DODATU VREDNOST

Porez na dodatu vrednost odnosi se na :

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po opštoj stopi (osim plaćenih avansa)	-	-
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po posebnoj stopi (osim plaćenih avansa)	-	-
Porez na dodatu vrednost plaćen pri uvozu dobara po opštoj	-	-

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

stopi		
Potraživanja za više plaćen porez na dodatu vrednost	580	-
Ukupno	580	-

7.10. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANICENJA

Aktivna vremenska razgraničenja čine:

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza	1.572	1.950
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	-	-
Ukupno	1.572	1.950

Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza, odnose se na premiju osiguranja imovine preduzeća za 2016. godinu.

7.11. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital obuhvata sledeće oblike kapitala :

		2016.	2015.
	%	RSD hiljada	RSD hiljada
Akcijski kapital			
- obične akcije	100	81.432	81.432
Ostali osnovni kapital		2.585	2.585
Ukupno	100	84.017	84.017

Preduzeće je Odlukom Skupštine Društva, usaglasilo stanje Osnovnog kapitala iskazanog u Poslovnim knjigama Društva i stanja kapitala iskazanog u APR-u I CHOV-u.

Akcionari Društva su :

			2016.	2015.
	Vrsta akcija	%	RSD hiljada	RSD hiljada
	Obične akcije			
Radnici, građani – slobodan upis	14.274	42,0689	34.258	34.258
Akcionarski fond RS	16.263	47,9311	39.031	39.031
Fond PIO	3.393	10,0000	8.143	8.143
Ukupno	33.930	100	81.432	81.432

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

Akcijski kapital čini **33.930** običnih akcija, od kojih je slobodnim upisom podeljeno **14.340** ili **42,06 %**, a Akcijskom fondu i Fondu PIO pripalo je **19.590** ili **57,93 %**.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke, i u toku poslovanja emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

U vezi tačke 1. o uključivanju akcija na slobodno berzansko tržište, do 31.12.2016. god. nije izvršeno ni jedno trgovanje.

Nominalna vrednost jedne akcije je 2.400,00 din/akcija.

Osnovna zarada po akciji

	2016.		2015.
	RSD		RSD
Dobit po akciji koja pripada akcionarima Društva	19,51		28,21
	19,51		28,21

7.12. REZERVE

Rezerve obuhvataju sledeće oblike rezervi :

	2016.		2015.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Statutarne i druge rezerve	47		-
Ukupno	47		-

Odlukom Skupštine Društva, deo Neto dobitka iz 2015. god. u iznosu od 5 % u skladu sa Statutom A.D. "DIB"-a Bujanovac, raspodeljen je u Statutarne rezerve.

7.13. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME

	2016.		2015.
	RSD hiljada		RSD hiljada
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	226.500		223.315
Ukupno	226.500		223.315

Usled izvršene procene vrednosti imovine po tržišnoj – fer vrednosti, sa stanjem na dan 31.12.2015. god. Revalorizacione rezerve su povećane za Din. 3.381 hiljada.

Prilikom obračuna Odloženih poreskih obaveza, Revalorizacione rezerve umanjene su za Din. 196 hiljada.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

7.14. NEREALIZOVANI DOBICI/(GUBICI) PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Aktuarski dobiti i gubici po osnovu planova definisanih primanja	2.864	2.472
Ukupno	2.864	2.472

7.15. NERASPOREĐENA DOBIT/GUBITAK

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	124.012	123.102
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	662	957
Ukupan dobitak	124.674	124.059
Gubitak ranijih godina	-	-
Gubitak tekuće godine	-	-
Ukupan gubitak	-	-

Raspored ostvarene Dobiti iz poslovanja 2016. god. vršiće se odlukom Skupštine Društva, na redovnoj sednici.

U Poreskom bilansu za 2016. god. utvrđen je poreski gubitak u iznosu od Din. 3.781 hiljada, te samim tim i nema obaveze za Porez na dobit.

7.16. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada :

- društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja;
- je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze; i
- iznos obaveze može pouzdano da se izmeri.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju :

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	4.749	3.970
Ukupno	4.749	3.970

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

U skladu sa MRS-19, tačka 31 Napomena, izvršeno je rezervisanje za otpremnine za buduće obračunske periode.

7.17. DUGOROČNE OBAVEZE

Dugoročna obaveze obuhvataju :

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze po osnovu Finansijskog lizinga	3.030	4.707
Ukupno	3.030	4.707

Preduzeće je sa lizing kućom "SOGLEASE" Beograd, zaključilo Ugovor o finansijskom lizingu za kupovinu osnovnih sredstava. Ukupno finansiranje je na iznos od Eur. 73.374. Učešće DIB-a je bilo 30 %, dok je za ostali iznos od Eur. 51.361,80 prihvaćena Nominalna kamatna stopa od 4,51 % odnosno Efektivna stopa lizing naknade od 6,99 do 7,14 % sa periodom otplate od 48 meseci.

Na dan 31.12.2016. god. nakon isplata dospelih rata u 2016. god. ostala je obaveza od Din. 3.030 hiljada, koja će se otplaćivati 2018, 2019. god.

7.18. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze obuhvataju :

			2016.	2015.
	Oznaka valute	Kamat na stopa	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Kratkoročne kredite i zajmovi u zemlji</i>				
"Vojvodjanska banka" a.d. Novi Sad	RSD	5,45 %	16.667	14.583
Fond za razvoj RS	RSD	1 %	35.853	35.317
Deo lizing obaveze koji dospeva u 2016	RSD	4,51	1.633	1.481
Ukupno			54.153	51.381

Zaključno sa 31.12.2016. god. a.d. "DIB" Bujanovac, ima sledeće obaveze po ovom osnovu i to :

- Za kratkoročni kredit uzet od "Vojvodjanske banke" a.d. Novi Sad, u iznosu od Din. 25.000 hiljada, sa pripadajućom kamatom na dan 31.12.2016. god. sa rokom dospeća 08.2017. god.
- Krediti od "Fonda za razvoj Republike Srbije" uzeti su u 2005. 2006. 2007. i 2008. god. Stanje obaveze na dan 31.12.2016. god. je Din. 35.853 hiljada. Povećanje obaveze u odnosu na 2015. god. odnosi se na pripisanu kursnu razliku.
- Za finansijski lizing uzet od "SOGLEASE" Beograd, iznos obaveze koji dospeva u 2017. god.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

je Din. 1.633 hiljada. Anuiteti se plaćaju mesečno.

7.19. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze iz poslovanja odnose se na obaveze prema dobavljačima :

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>U zemlji</i>		
Dobavljači u zemlji	15.688	11.210
<i>U inostranstvu</i>		
Dobavljači u inostranstvu	4	-
Ukupno	15.692	11.210

Stanje obaveza prema dobavljačima u zemlji i inostranstvu, usaglašeno je preko 90%, tako da nema sumnjivih niti spornih obaveza prema dobavljačima.

Geografski raspored dobavljača po prometu je sledeći :

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Dobavljači u zemlji</i>		
Beograd	19.891	6.824
Vojvodina	11.870	6.837
Uža Srbija	86.257	82.088
Svega	118.018	95.749
<i>Dobavljači u inostranstvu</i>		
Bivše jugoslovenske republike	4.127	33
Evropa	10.555	16.640
Svega	14.682	16.673
Ukupno	132.700	112.422

7.20. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

<i>Obaveze iz specifičnih poslova</i>	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
<i>Obaveze za zarade i naknade zarada (bruto)</i>		
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju	-	-

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	-	-
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	-	-
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	-	-
Obaveze za neto naknade zarada koje se refundiraju	-	16
Svega	-	16
Druge obaveze		
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	204	299
Obaveze za dividende	150	150
Obaveze prema zaposlenima	-	720
Ostale obaveze	11	4
Svega	365	1.173
Ukupno	365	1.189

7.21. OBAVEZE ZA PDV PO IZDATIM FAKTURAMA

Obaveze za PDV obuhvataju :

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze za PDV po izdatim fakturama	-	716
Ukupno	-	716

7.22. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine obuhvataju :

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	3.717	3.174
Ukupno	3.717	3.174

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

7.23. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Pasivna vremenska razgraničenja čine:

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Unapred obračunati troškovi	588	1.446
Ukupno	588	1.446

7.24. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	2016.	2015.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Upisana hipoteka I (Procenjeni iznos objekata kao obezbedjenje za uzeti kredit)	96.077	94.121
Ukupno	96.077	94.121

Za uzeti kratkoročni kredit od "Vojvodjanske banke" a.d. Novi Sad, upisana je hipoteka kao obezbedjenje na objektu br. 4 i objektu br. 10, upisanih u list nepokretnosti br. 40 za KO Bujanovac.

Procenjena vrednost objekata iznosi Eur. 778 hiljada. Navedeni iznos evidentiran je u vanbilansnoj evidenciji.

7.25. DOGAĐAJI NAKON BILANSA STANJA

Ministarstvo privrede je 9. decembra 2016. godine objavilo javni poziv za učešće u postupku javnog prikupljanja ponuda sa javnim nadmetanjem radi prodaje 57,93103 % ukupnog registrovanog kapitala Društva. Do isteka roka za dostavljanje prijava pristigla je jedna prijava i to od Sremske mlekare doo, Sremska Mitrovica. Ministarstvo privrede je na predlog Komisije za sprovođenje postupka 17. marta 2017. godine donelo odluku kojom se Sremska mlekara doo, Sremska Mitrovica proglašava kupcem. Početna cena za prodaju 57,93103% kapitala Društva iznosila je 686.354 evra. Kupac se obavezao da plati u gotovom iznos od 686.374 evra radi kupovine predmetnog kapitala. Dana 13. aprila 2017. godine u prostorijama Ministarstva privrede potpisan je ugovor o prodaji kapitala Društva sa kupcem Sremska mlekara doo, Sremska Mitrovica. Ugovor je zaključen pod odloženim uslovom, te je kupac dužan da dostavi Ministarstvu privrede mišljenje Komisije za zaštitu konkurencije u vezi sa koncentracijom na tržištu koja nastaje sticanjem kontrole od strane kupca nad Društvom.

Navedeni događaj nakon datuma bilansa stanja nema uticaj na promenu iskazanih podataka u finansijskim izveštajima Društva za 2016. godinu, ali će svakako imati uticaja na buduće poslovanja Društva.

A.D. "DIB" Bujanovac, Sime Pogačarevića br. 43
Napomene uz finansijske izveštaje za 2016. godinu

7.26. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji kursevi NBS primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u funkcionalnu valutu su bili sledeći :

	31.12.2016.	31.12.2015.
	RSD	RSD
EUR	123,4723	121,6261
USD	117,1353	111,2468
CHF	114,8473	112,5230
GBP	143,8065	164,9391

7.27. STALNOST POSLOVANJA

Rukovodstvo procenjuje da je Društvo sposobno da nastavi da posluje na neodredjeni vremenski period, saglasno sa načelom stalnosti.

U Bujanovcu,
21.04.2017. god.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Fin.dir. Nebojša M. Stošić

A.D. "DIB" Bujanovac
Zakonski zastupnik

Gen.dir. Bogoljub Tomić